

munerne selv maatte finde for godt. Man faar det Indtryk, at den højtærede Minister er kørt fast, at han mener, at nu magter han ikke længere Opgaven, han lægger den saa over paa Kommunerne, for at de kan forsøge, om de kan faa Køretøjet i Gang. Vi tror ikke, at en saadan Fremgangsmaade kan betegnes som rigtig. Der er ikke Tvivl om, at den Ulykke, som har ramt os gennem Krigen og Dyrtiden, har ramt det hele Land, det hele Samfund. Derfor er det ogsaa rimeligt og naturligt, at det er Staten, som tager Ledelsen med Hensyn til de Foranstaltninger, der skal træffes for at imødegaa de ulykkelige Virkninger af Krigen og Dyrtiden. Det maa i alt Fald være Staten, der fastsætter Rammerne, indenfor hvilke de paagældende Foranstaltninger skal bevæge sig. Dette gælder i Særdeleshed, naar der er Tale om noget saadant som Prisreguleringer og Prisnedsættelser. De Foranstaltninger, der allerede tidligere er bragte i Forslag og vedtagne, viser, at det kan være lidt nok, Staten er i Stand til paa disse Omraader med de Midler, som staar til Raadighed, men lægger man Opgaven over paa Kommunerne, stiller man dem overfor en Situation, som de uden al Tvivl ikke magter. Noget ganske andet er, at man ved Udførelsen af de Foranstaltninger, Staten maatte anordne, skal og bør rekurere til Kommunerne og de bestaaende kommunale Institutioner, f. Eks. Hjælpekassernes Bestyrelser.

Endnu mere betænkeligt forekommer det mig imidlertid at være, at Lovforslaget henskyder hele Opgaven til Kommunerne, ogsaa naar der er Tale om at skaffe Dækning for Udgifterne. Bortset fra den personlige Formueskat overlades det ganske til Kommunerne, hvilke Skatter de vil paalægge. De kan paalægge Skatterne paa fast Ejendom, og de kan paalægge dem paa Personer, ganske som de maatte finde det rigtigt. De kan gøre det udenfor, ja endogsaa paa tværs af alle de hidtil gældende Skattelove, og det kan vi absolut ikke være med til. Det at paalægge Skatter er uden al Tvivl en Lovgivningsopgave, saaledes som den ærede foregaaende Taler (Ole Hansen) nys havde Lejlighed til at udvikle det, og naar man lægger denne Opgave over paa Kommunerne, vil man staa overfor Muligheden af meget betænkelige Konsekvenser. For det første vil der let opstaa en meget betænkelig Retsulighed i de forskellige Dele i Landet, idet der neppe kan være Tvivl om, at Kommunerne vil løse Opgaven paa meget forskellig Vis, men dernæst vil man aabne Døren for den allerstørste kommunale

Vilkaarlighed. Saaledes som Lovforslaget er affattet, er der nemlig intet i Vejen for, at Kommunerne kan lægge hele Byrden over paa en ganske snævert begrænset Kreds af Borgere, overfor hvem de paagældende Skatter vil komme til at virke som en ren fiskal Plyndring, og man vil ikke kunne unddrage sig denne fiskale Plyndring ved at flytte bort. Vel kan man flytte, men Nissen, det vil sige Skattebyrden, flytter med, man bliver bundet til de Skatter, man skulde have svaret i den Kommune, man flyttede væk fra. En saadan Ordning kan maaske findes naturlig nok for den, der stiller sig paa et rent socialistisk Standpunkt. Men den, der stiller sig paa det Grundlag, hvorpaa det bestaaende Samfund hviler, maa nødvendigvis kræve Garanti mod saadanne Misbrug. Det forekommer mig ikke, at der paa nogen Maade ligger en tilstrækkelig Garanti deri, at Kommunalbestyrelsens Beslutning skal forelægges Ministeren til Stadfæstelse. Det forekommer mig klart, at Loven, selve Loven, bør afgøre, hvilke nye Skatter der skal paalægges. Og den Vej, man bør slaa ind paa, er, efter min Mening, at forhøje alle de nuværende Skatter, eller i alt Fald de fleste af dem, procentvis, saaledes som ogsaa den foregaaende Taler har omtalt.

Lovens almindelige Synspunkt er altsaa en overordentlig vidtgaende Frihed for Kommunerne, men ved Siden deraf er der dog enkelte Punkter, hvor Lovforslaget binder Kommunerne. Jeg beklager imidlertid, at jeg ikke i de Bestemmelser, som den højtærede Minister har foreslaaet angaaende dette, kan se nogen Imødekommen af mit og mine Venners Standpunkt. Thi jeg tror, at netop de Tilfælde, hvor Ministeren vil binde Kommunerne, er meget uheldigt valgte. Jeg skal først tillade mig at nævne Bestemmelsen i § 2 om den obligatoriske Børnebespisning i alle Kommuner. Ikke at jeg har noget som helst at indvende imod, at man søger at skaffe sultne Børn Mad, det er tværtimod en Opgave, der har min allerhøjeste Sympati, men jeg tror ikke, at denne Opgave løses heldigt paa den af den højtærede Minister foreslaaede Maade. Under Forhandlingerne her paa Rigsdagen er det fra meget kompetent Side blevet fremhævet, at man i overordentlig mange Kommuner ude paa Landet aldeles ikke har Trang til en saadan Bespisning, fordi der ikke er Børn, der sulter. Og jeg kender andre, navnlig store Kommuner, hvor Forholdet ganske vist er det, at der er Børn, der sulter, men hvor de ogsaa bliver mættet, hvor der altsaa er en Opgave, men hvor man har